CODZIENNA

Nr 217. ROK 1832. PIĄTEK 17 SIERPNIA.

Pismo to wychodzi codzień oprócz świąt uroczystych, niezawodnie o godz: 4 po połudn: w drukarni ST. CIESZKOWSKIEGO.

PRENUMERATA:
Kwartalna........złp. 12.
Miesięczna....... ,, 5.
Ner pojedynczy...gr: 10.
Za domie: od wier: g. 15.

Gazeta Krakowska

OBSERWACYIE METEOROLOGICZNE.
Barometr dla lepszego porownania zredukowany na 0° Reaumiura.

Dzien godzina	Barometr na O° g.	Therm:	Higrometr	Wiatr	Stan Atmosf:	U W A G I.
7	27 6. 475	† 13.2	† 8 0	Zaden	Pogoda	
16 12	,, 5. 701	22.2	10.0	Pol. zachodni slaby	Pogoda z Chmurami	Grzmot-Deszcz.
3	,, 5. 462	21 4	10.2	,, średnie	,, ,,	
9	. 5. 860	† 17.0	† 11.0	Południowey mocny	Pochmurno	

Część Nieurzędowa.

WIADOMOSCI z POCZTY WCZORAYSZEY.

LONDYN 30 Lipca.

Statek parowy *Columbija*, przybył do Falmouth 28 t. m. wieczorem, opuściwszy Oporto d. 24. Listy i depesze przywiózł z wcześnieyszey daty; ale officerowie okrętowi opowiadają, że dnia 23 armija Don Miguela wynosząca 13,500 ludzi, wydała bitwę Don Pedrowi, w bliskości miasta Oporto.— Walka rozpoczęła się w południe i trwała do zmroku Woysko Don Pedra, odniosło na wszystkich punktach zwycięztwo. 3,000 jeńców w padło w moc zwycięzcy. Po bitwie dwa półki jazdy przeszły na stronę Don Pedra.—

Dnia 31 Lipca.

Dziennik *Globe* zawiera następujące dwa listy z Oporto, które niedozwalają już wątpić o znacznych korzyściach odniesionych przez Don Pedra w pamiętnym dniu 23 b. m. następujący treści: (*)

Oporto 24 Lipca.

»Don Pedro odniosł wielkie zwycięztwo pod Wallongo; zabrał 2,000 jeńców, artylleryą, i bagaże. Nieprzyjaciel utracił wiele zabitych. Bitwa trwała dwa dni. Don Pedro dał Miguelistom przeyść rzekę dla zwabienia ich pod Wallongo, gdzie rozbici zostali. Dwa półki jazdy, i dwa lub trzy półki piechoty przeszły na stronę Don Pedra. Reszta ratowała się ucieczką. Woyska nasze zwróciły się na gościniec prowadzący do Koimbry, gdzie wnidą bez przeszkody. Ztąd aż do bram Lizbony, niepotrafi nic się już oprzeć postępowi woysk naszych.

Do REDAKTORA DZIENNIKA GLOBE.

OPORTO 24 Lipca.

»Tyle tylko mam czasu, że mogę WPanu donieść, że Don Pedro odniósł wielkie zwycięztwo pod Wallongo, po dwudniowey bitwie. Zabrał 2000 jeńców i wszystkę artylleryą. Don Miguel złączył tam był wszystkie swe siły. Przed upłynieniem miesiąca wszystko

(*) Umieszczamy z rozmaitych źródeł nadesłe szczegóły o tey bitwie, o którey w gazecie wtorkowey była już wzmianka. Są to wszystko doniesienia prywatne, jedne z drugiemi niezgodne, to jednak pewna, że wyprawa Don Pedra musiała już w Portugallii odnieść pewne stanowcze korzyści, kiedy w Paryżu minister woyny, kazał postawić straż honorową przed palacem Donny Maryi, w dniu 3 Sierpnia.

się skończy. — Statek odjeżdża; niemam przeto czasu donieść WPanu szczegółów. Eskadra Don Pedra stoi przed Lizboną, mam rozkaz uważać jey poruszenia.

(podp.) Kapitan okrętu angielskiego *Miasto Edynburg.*

Dnia 5 Sierpnia.

Dziennik ministeryalny *Kuryer*, z dnia dzisieyszego, mówi o powyższey bitwie pod Oporto, o którey naysprzecznieysze od 5ciu dni biegały pogłoski, co następuje: »Gdy jedna z gazet porannych, wątpi o klęsce woysk Don Miguela zaszłey 23 lipca, mamy sobie przeto za obowiązek oznaymić, że rząd odebrał depesze od dowódzcy swey flotty potwierdzające tę główną okoliczność, lubo rozgłoszone przez podróżnych szczegóły nie są tam wyrażone.» —

Dziennik Albion wątpi o tych wszystkich wiadomościach, utrzymując, że są jednostronne, i radzi oczekiwać na urzędowne z obu stron; tym czasem zaś wnioskuje, że zwycięztwo niemogło bydź stanowcze, kiedy Don Pedro jeszcze 24 lipca znaydował się w Oporto; lubo to również nie jest żadnym punktem, służącym na poparcie przeczącego mniemania dziennika *Albion.*

Dnia 4 Sierpnia.

Wczoray przylepiano w gospodzie Loyds następujące uwiadomienie.

Z wydziału spraw zagranicznych

Dnia 3 Sierpnia.

»Lord Palmerston zlecił mi uwiadomić komitet gospody Loyds, że nadeszło do ministra spraw zagranicznych oznaymienie, o rzeczywistem nastąpieniu blokady uyścia rzeki Tagu (przed Lizboną) i miasta Ubes, przez część siły morskiey Nayjaśnieyszey Królowey Jmci Don Maryi da Gloria. Doniesiono oraz rządowi tuteyszemu, o zawieszeniu blokady wyspy Madeiry.

(pogpisano) *J. Backhouse.*

Dziennik *Kuryer* z dnia wczorayszego, zawiera następujący ważny artykuł:— »Reprezentanci pięciu wielkich mocarstw, zeszli się we wtorek do wydziału spraw zagranicznych i po długiey dyskussyi, względem traktatu proponowanego przez króla Niderlandów, zmodyfikowali go w takim sensie, który wedle zdania posła niderlandzkiego barona Zuylen, za dobry uznanym będzie. Porozumiawszy się przeto względem modyfikacyi, ułożyli członkowie konferencyi protokół, który zaraz wczoray przesłano do Bruxelli. Jest nadzieja że i król Belgów potwierdzi go, a tak w kilku dniach sprawa ta skończy się w naylepszym sposobie.«

POLSKA.

Warszawa 10 Sierpnia.

W IMIENIU NAYJAŚNIEYSZEGO
MIKOŁAJA I.
Cesarza Wszech Rossyi, Króla Polskiego
&c. &c. &c.

Rada Administracyjna Królestwa.

Podaje do powszechney wiadomości, iż stósownie do naywyższey Jego Cesarsko-Królewskiey Mości woli, osoby winne ukrywania broni w domach swoich, pod sąd wojenny oddawane będą, dopóki w myśl art: 10. *Statutu Organicznego* ogłoszonem nie zostanie prawo o karach za zbrodnie stanu.

Wykonanie tey naywyższey woli, kommissyi rządowey spraw wewnętrznych, duchownych i oświecenia publicznego, tudzież sprawiedliwości, w czem do ktorey należy, poruczonem zostaje.

Działo się w Warszawie na posiedzeniu rady administracyjney dnia 17 Lipca 1832 r.

(podpisano) Namiestnik Jenerał-Feldmarszałek, Xiąże Warszawski Hrabia *Paskiewicz* Erywański.

Radca Sekretarz Stanu.
(podpisano) J. *Tymowski.*

FRANCYA.

Paryż 27 Lipca.

Dnia 15 b. m. zatknięto na wieży kościoła we wsi Montaillon, w departamencie Arriego, białą chorągiew, i przylepiono kartkę z napisem: »Żadnych opłat od soli, żadnych opłat od wina, niech żyje xiężna Berry, która nas od nich uwolni, niech żyje Henryk V!

Z liczby woyska wysłanego do Algieru ztamtąd zwróconego do Francyi, okazuje się, że armija okupacyjna w Afryce zupełnie odnowioną i w dwóynasób powiększoną została; składa ona się z przeszło 25,000 ludzi różney broni. Korweta *la Truil*, która przybyła d. 18 b. m, z Oran do Marsylii, przywiozła wiadomość, że Beduini otoczyli powyższe miasto, i Araby bardzo licznie się pokazują.

Nouvelliste donosi, że jenerał Mina znayduje się przy armii Don Pedra w Portugallii.

BELGIA.

Bruxella 1 Sierpnia.

Podług *Emancipation*: »Hrabia Lalaing, który w pewney missyi wysłany był do Wiednia, miał otrzymać od xięcia Meternicha zapewnienie, że pełnomocnik naszego dworu bardzo dobrego przyjęcia od Cesarza Franciszka spodziewać się może, i że zaraz po jego przyjeździe, poseł anstryacki do Bruxelli wyprawiony zostanie. Na tę wiadomośc podróż do Wiednia barona Loe i jego świty ostatecznie postanowiono.

Jedni utrzymują, że król hollenderski przystąpił zupełnie do 24 artykułów traktatu, inni pezeciwnie, że wszystkie warunki 67 protokółu odrzucił. *(Patrz wyżey z Londynu.)*

ANGLIA

Londyn 27 Lipca.

Flotta admirała Malcolm, w Cove zostanie znacznie powiększona; przyłączone będą okręty linijowe *Talavera*, *Caledonia*, *Britannia* i *Xiążę Rejent*, fregata *Vernon* i parowy okręt *Dee*; przeznaczenie tey flotty nie jest jeszcze wiadome.

W miesiącu wrześniu spuszczony będzie z warsztatu w Pembroke nowy o 120 działach okręt nazwany *Royal William*.

Podług doszłych wiadomości z różnych hrabstw, spodziewają się w Anglii bardzo obfitych żniw.

Z wykazów publicznego dochodu i wychodu, pokazuje się ogólnego dochodu państwa z ostatniego roku kończącego się w d. 5 lipca r. b. 46,296,521 funtów szterlingów, a wydatku 47,559,708, deficit przeto wynosi 1,263,187 fs. Głównieysze z tych wydatków są: na opłacenie procentów od długu narodowego 28,342,779 funtów szter:, na armią 7,472,562 funt: szterl:, na flottę 5,492,835 funtów szterlin:, na broń i wojenne zapasy 1,505,317 funtów szterl:, na listę cywilną, pensye, i t. d. 1,353,592 funt: szterl.

Oprócz parowego statku z 3000 ręczney broni 5000 par cizmów i wexlu na 30,000 funtów szterlingów, które wczoray dla Don Pedra z Anglii do Oporto odesłano, ma w przyszłym tygodniu drugi takiż transport i dwa statki parowe odeyść z Bordeaux z tem samem przeznaczeniem. Będzie zatem Don Pedro teraz miał 7 parowych statków, które mają bydź użyte, aby w kilku mieyscach razem wzniecać powstanie i niepokoić brzegi Portugallii.

Skoro bil reformy irlandzkiey po drugi raz w wyższey izbie dnia 22 t. m. przeszedł nie ma zatem wątpliwości, że także trzeci raz przeydzie i tym sposobem cała sprawa reformy ukończoną zostanie.

Dzienniki tuteysze donoszą, że lubo nie z pewnością, wnoszą jednak, iż flotta angielska pod dowództwem admirała Malcolm, ma się połączyć z flottą francuzką, i popłynąć nad brzegi Hollandyi, aby zmusić gabinet hollenderski, do przyjęcia traktatu z d. 15 listopada. Z drugiey strony także twierdzą, że dwór berliński oświadczył, iż każde mieszanie się zbroyne Anglii i Francyi na korzyść Belgii, uważać będzie za hasło do przekroczenia granicy przez 100,000 Prusaków.

HOLLANDYA.

Amsterdam 28 Lipca.

Tuteysza gazeta *Handelsblad* pisze: — »Odbieramy tu następujący list ze źródła tak godnego wiary, iż niewahamy się ręczyć za prawdę: Odpowiedź, którą rząd nasz posłał we wtorek na ostatnie przełożenia konferencyi, jest taka, iż będzie nader przyjemną dla każdego miłośnika pokoju, i teraz można się spodziewać ułatwienia sprawy belgijskiey w dobrym sposobie. Odpowiedź ta obstaje wprawdzie jeszcze przy projekcie z d. 30 czerwca, lecz bardziey dla formy, bo z drugiey strony obeymuje przyzwolenia, które się bardziey do żądań konferencyi zbliżają. Mocarstwa niczego nie pragną, jak ułatwienia sprawy hollendersko-belgijskiey. Jeżli odpowiedź nasza konferencyi nie jest tego rodzaju, aby ją przyjęto bezwarunkowo, można przecie mieć niepłonną nadzieję, iż postępując drogą zbliżenia się, nastąpi ułożenie się względem spornych jeszcze okoliczności, i że Belgia pomna na własne swoje położenie, nie będzie czyniła znacznych przeszkód.

Haga 1 Sierpnia.

Nietylko hollenderski, ale francuzkie i angielskie papiery podniosły się na naszey giełdzie, w skutku coraz bardziey upowszechnianych wiadomości, iż sprawa belgisko-hollenderska, bliską już jest ukończenia. Sztafeta, która tu onegdy od koferencyi w Londynie nadeszła, utwierdzać się zdaje te pogłoski.

WŁOCHY.

Rzym 20 Lipca.

Tuteysza akademia archeologiczna mianowała cesarsko-austryackiego pułkownika Prokesa de Osten swym korrespondentem, a budowniczego Salvi, proffessora przy tuteyszéy akademii sztuk pięknych, członkiem honorowym.

Donoszą z Neapolu, że tam przybyła z Tulonu austryacka fregata *Medea*.

List z Ispahanu w Persyi z daty 1 Czerwca donosi, że w woysku perskiem, które powiększey części urządzone jest na sposób europeyski, znayduje się wiele officerów z Europy. Między innemi szczególniey się odznaczają PP. Shee, Burgess i Littlejohn rodem anglicy, bardzo biegli dowódcy, których postępowanie przynosi zaszczyt charakterowi europeyskiemu; do udoskonalenia armii perskiey bardzo wiele się przyczyniają. Pan Shee, który przez długi czas sprawował dowództwo, jest officerem z korpusu Madras. Pan Littlejohn urządził gwardye dla baszy Bagdadu, i inne znakomite świadczy mu usługi. Officerowie perscy naywiększy okazuju szacunek, a żołnierze całe swe zaufanie w nich pokładają, i we wszystkich dolegliwościach do nich się uciekają.

Bolonia 21 Lipca.

Nayswieższe wiadomości z Ankony są bardzo smutne dla liberalistów. Jenerał Cubieres staje się wiernym sprzymierzeńcem Rzymu; rozbroił fakcyą liberalną, a członkom jey zalecił wrócić do domu z zapewnieniem puszczenia w niepamięć tego, co zaszło. Pewną atoli ich liczbę osadzono w więzieniu, jako oskarżonych o różne zbrodnie, mianowicie o należenie do zabóystwa Gonfolonie Bosdari. Stronnictwo liberalne uskarża się bardzo na tę reakcyą, która zdaje się bydź nagrodą dłuższego pobytu woyska francuzkiego. Szwaycarów na żołdzie papiezkim jest już przeszło 1000; stoją oni po większey części w Ravennie; z rozporządzeń względem ich uzbrojenia wnosić można, i wkrótce będzie ich 3000. Przybywają ciągle małemi oddziałami.— Z Modeny donoszą, iż sąd wojenny, skazał na śmierć honorowego gwardzistę, kawalera Guiseppe Bicci za knowanie spisku na życie panującego xięcia. Wyrok ten został przywiedziony do skutku.